

ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK
# JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyň: **a) V. L.**, **b) nezl. B. L.**, **c) nezl. M. L.**, zast. JUDr. Petrem Zikmundem, advokátem, se sídlem v Mělníku, Macharova 376, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, Praha 7, pošt. schr. 21/OAM, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2003, č. j. 46 Az 793/2003 – 18,

**takto:**

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna zástupci žalobkyň JUDr. Petru Zikmundovi, advokátu, se sídlem v Mělníku, Macharova 376, **se určuje** částkou 2150 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

## Odůvodnění:

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen žalovaný), vydalo dne 9. 4. 2003, pod č. j. OAM-9596/VL-20-BE07-2001 rozhodnutí, jímž žalobkyni V. L. a jejím nezletilým dcerám B. a M. nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo rozhodnuto, že se na cizinky nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že posuzoval žádost žalobkyně (v níž uváděla zejména ekonomické důvody) a jejích nezletilých dcer na základě informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, tj. zejména Zprávy Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2001 a informací obsažených v databázi ČTK o ekonomické situaci na Ukrajině. Po zhodnocení provedených důkazů dospěl žalovaný k závěru, že v případě

žalobkyň nebylo motivem opuštění jejich vlasti pronásledování nebo odůvodněný strach z pronásledování z důvodů stanovených v ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť žalobkyně, která je zákonnou zástupkyní nezletilých dcer, neuvedla žádnou skutečnost, která by tomu nasvědčovala a nebylo ani zjištěno, že by byla členkou politické strany či organizace. Dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) uvedeného zákona a nesplňují též podmínky pro udělení azylu podle § 13 téhož zákona (za účelem sloučení rodiny azylanta). Po posouzení osobní situace žalobkyň jim žalovaný neudělil azyl podle § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární) a neshledal též u žalobkyň existenci překážek vycestování do země původu ve smyslu § 91 zákona o azylu s odůvodněním, že v řízení nebylo zjištěno, že by žalobkyně a její nezletilé děti byly v případě návratu do země původu ohroženy na životě, či byla ohrožena jejich svoboda z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení. Nebylo též zjištěno, že by žalobkyním hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu a že by jejich život byl ohrožen v důsledku válečného konfliktu. V této souvislosti žalovaný ověřil, že žalobkyně V. L. není Ukrajinou vyžádána pro trestný čin, za který by zákon stanovil trest smrti, přičemž její návrat, stejně jako nezletilých žalobkyň, do země původu není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Proti rozhodnutí žalovaného podala první žalobkyně jménem svým a jménem svých nezletilých dětí žalobu, v níž uvedla, že napadá rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku. Vytýká žalovanému, že porušil § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, neboť nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Zejména mu vytýká, že nesprávně posoudil její žádost jen jako ekonomicky motivovanou. Připustila, že o azyl požádala rovněž proto, že po odjezdu jejího manžela do České republiky měla též ekonomické problémy, nicméně žádost podala též proto, že se na Ukrajinu nemůže vrátit i z důvodů bezpečnostních, neboť je jí vyhrožováno ze strany pracovníků státních institucí v souvislosti s podnikatelskou činností jejího manžela B. L., který rovněž požádal o udělení azylu v České republice. Tuto okolnost sdělila v průběhu správního řízení žalovanému, avšak ten se jí při svém rozhodování nezabýval. V pohovoru k žádosti o udělení azylu popsala konkrétní problémy, kterým ona i její manžel museli na Ukrajině čelit a které je vedly k odchodu z vlasti. Žalovaný se však při svém rozhodování zaměřil jen na vedlejší okolnosti případu, místo toho, aby zkoumal, zda v jejím případě existuje obava z pronásledování v zemi původu. Neopatřil si dostatečné informace, které by se vztahovaly k jejímu případu a nezkoumal ani praktiky státních orgánů na Ukrajině. Vycházel jen z obecné zprávy MZV USA. Připomíná, že na Ukrajině nemohla nalézt účinnou ochranu u státních orgánů, neboť právě z jejich strany plynuly veškeré problémy. Na Ukrajině neexistuje demokratický právní systém, v němž by se jednotlivec takové ochrany mohl domoci a velkým problémem zůstává též obrovská korupce. Vyslovila přesvědčení, že v zemi původu žalobkyním hrozí nebezpečí života, neboť je jim vyhrožováno. Konečně pak uvedla, že napadené rozhodnutí trpí formální vadou, neboť není podepsáno osobou oprávněnou k jednání za žalovaného. Domnívá se též, že došlo k porušení § 91 zákona o azylu, když se žalovaný nezabýval dostatečně otázkou, zda u ní a jejich nezletilých dětí existuje překážka vycestování za situace, kdy jim bylo vyhrožováno smrtí, což lze podřadit pod okolnosti, které vytvářejí tuto překážku. Navrhovala, aby soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 11. 2003, č. j. 46 Az 793/2003 – 18 žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) zamítl a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Vycházel z obsahu správního spisu, z něhož vzal za prokázané,

že žalobkyně žádný z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu v průběhu správního řízení netvrdily, když jako důvod, pro který byla žádost podána, první žalobkyně uváděla jen špatnou ekonomickou situaci na Ukrajině (nemožnost uživit děti) a legalizaci pobytu na území České republiky. Tyto skutečnosti však nezakládají důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 uvedeného zákona. Proto závěr správního orgánu, že žalobkyně nebyly vystaveny pronásledování z důvodů uvedených v tomto ustanovení, či že by jim takové pronásledování hrozilo, shledal Krajský soud v Praze v souladu se zákonem. Připomněl, že ekonomické potíže jsou na Ukrajině problémem celospolečenským, který má své kořeny ve špatné hospodářské situaci země a nedotýká se pouze žalobkyň, ale postihuje ve větší či menší míře veškeré obyvatelstvo Ukrajiny. Krajský soud shledal správným též závěr žalovaného, že žalobkyně nesplňují podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že žalobkyně nejsou rodinnými příslušnicemi osoby, které byl azyl udělen. Pokud jde o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu (z humanitárního důvodu) zdůraznil, že jeho udělení je výlučně věcí volné úvahy správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá soudnímu přezkumu jen z toho hlediska, zda tento závěr vychází z dostatečných podkladů a je logicky správný. Soud v této souvislosti zjistil, že osobní poměry žalobkyň tak, jak byly dostatečně objasněny a závěr správního orgánu, že jim nelze udělit humanitární azyl, není v logickém rozporu se shromážděnými podklady. Krajský soud shledal též zákonným postup správního orgánu, pokud v případě žalobkyň neshledal existenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, když sám též nezjistil existenci těchto v zákoně taxativně vyjmenovaných překážek. Konečně pak k výtce žalobkyň, že napadené rozhodnutí žalovaného nesplňuje formální náležitosti z důvodu chybějícího podpisu oprávněné osoby na stejnopisu rozhodnutí zaslaném žalobkyním, se zcela ztotožnil s vysvětlením žalovaného, že ve správním spise je založeno jedno vyhotovení napadeného rozhodnutí, které je vlastnoručně podepsáno oprávněnou osobou, přičemž absence podpisu oprávněné osoby jenom na některém ze stejnopisů nemá vliv na nezákonnost rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podala první žalobkyně jménem svým i svých nezletilých dcer včas kasační stížnost s návrhem na přiznání odkladného účinku vykonatelnosti napadeného rozhodnutí ve smyslu § 107 s. ř. s. V ní namítá, že rozhodnutí správního orgánu trpí nezákonností, neboť tento orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí, důkazy, které si pro své rozhodnutí opatřil, nebyly úplné a nemohl tudíž správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval zodpovědět, takže zde není ani logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně. Poukazuje v této souvislosti na porušení jednotlivých ustanovení správního řádu, která svým postupem správní orgán porušil. Zdůrazňuje, že v zemi původu byly žalobkyně ohroženy na životě a neměly kam se obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje je. V případě žalobkyň jde i o důvody humanitární, pro které jim měl být udělen azyl podle § 14 zákona o azylu. Dovolávají se proto na čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož „Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu“. Poukazují též na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva týkající se azylové problematiky (ve věci Cruz Varas z roku 1991 a ve věci Vilvarajah z roku 1991) s tím, že v jejich případě též existují vážné a prokazatelné důvody k obavám, že budou v zemi původu vystaveny reálnému riziku perzekuce, neboť není možné obrátit se na policii a nelze tudíž po nich požadovat, aby se v případě návratu samy dobrovolně takové perzekuci vystavily a mohly tak lépe prokázat své obavy z pronásledování. Dále se dovolávají názoru uvedeného v Příručce postupů a kritérií pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě a z něho též dovozují opodstatněnost obavy z pronásledování na kumulativním základě. Navrhují, aby Nejvyšší správní soud zrušil

napadený rozsudek a spis vrátil tomuto soudu k dalšímu projednání. Současně žádají o nařízení veřejného soudního projednání věci, ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů, osvobození od soudních poplatků a ustanovení tlumočníka do ukrajinského jazyka. V doplňku kasační stížnosti soudem ustanovený advokát žalobkyň (dále jen stěžovatelek) uvedl, že kasační stížnost je podávána z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. V souladu s ustanovením § 110 s. ř. s. navrhoval zrušit napadený rozsudek Krajského soudu v Praze a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Zdůrazňuje, že žalobkyně již v podané žalobě namítaly, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu s ustanovením § 32, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu a tyto námitky v žalobě specifikovaly. Zdůrazňovaly, že důvodem podání žádosti o azyl nebyly pouze ekonomické problémy, přičemž sám žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 17. 10. 2003 potvrdil, že první žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, že zemi původu opustila též pro politickou nestabilitu. Žalovaný se však při svém rozhodování touto otázkou nezabýval, přestože při konkretizaci a bližším zkoumání by právě tyto skutečnosti mohly naplňovat důvod pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelky se proto domnívají, že správní řízení o udělení azylu zůstalo neúplné, neboť žalovaný ve správním řízení neřešil konkrétní situaci, kterou následně rozvedly ve správní žalobě. Namítají, že takto nedostatečně zjištěný skutkový stav žalovaným, je závažnou vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a pro tuto vadu měl Krajský soud v Praze postupem podle § 78 odst. 1 s. ř. s. žalobou napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení. Pokud tak nepostupoval, náprava v tomto směru by měla být provedena v rámci řízení o podané kasační stížnosti. Žádají, aby Nejvyšší správní soud z těchto důvodů zrušil rozsudek Krajského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 3. 1. 2004 ke kasační stížnosti žalobkyň zdůraznil, že v kasační stížnosti vyslovily žalobkyně nesouhlas s napadeným rozsudkem, dále však okolnost proběhlého přezkumného řízení soudního zcela pomíjí, když vyslovují jen nespokojenost s rozhodnutím žalovaného a jejich podání je tedy spíše další žalobou. Žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. U příležitosti této kasační stížnosti poznamenává, že mu doposud zůstává utajena logika námitky vznášené žadateli o udělení azylu po rozhodnutí o jejich žádosti, že „správní orgán nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci“ nebo, že „nesprávně posoudil“ jejich žádost o azyl a toto pochybení spatřují ve svých zcela nově pro svou žádost navrhovaných tvrzeních. Totéž platí i pro danou věc, kdy na rozdíl od správního řízení, až v žalobě začala první stěžovatelka tvrdit zcela nové skutečnosti. Soud v závěrech a postupu správního orgánu právem neshledal nezákonnost či vady řízení. Žalovaný navrhoval, aby kasační stížnost byla zamítnuta a negativně se postavil též k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V dalším vyjádření žalovaného ze dne 18. 6. 2004, k doplňku kasační stížnosti, žalovaný znovu zopakoval, že ve správním řízení stěží mohl řešit skutečnosti, které před ním první stěžovatelka neuvedla a které, jak je správně poznamenáno v doplnění kasační stížnosti, byly předneseny teprve v žalobě, tam ovšem s nepravdivým prohlášením, že byly již správním orgánem zmíněny. Žalovaný proto odkazuje na protokol o pohovoru se stěžovatelkou, aby naproti vznesené námitce předestřel ne snad nelogickou domněnku, že zaobírat se něčím, o čem jeden mlčí, jednoduše není druhý schopen. Tím také odmítá kasační stížností označovanou vadu řízení, pro kterou měl soud jeho rozhodnutí zrušit. V souladu se svým předchozím vyjádřením navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelky uvedly v kasační stížnosti

a jejím doplňku a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ke skutečnostem, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 nepřihlédl. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, jenž vydal napadené rozhodnutí. Při svém rozhodování vycházel Nejvyšší správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatelky výslovně domáhaly důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud však v napadeném rozsudku Krajského soudu v Praze neshledal.

Především je třeba zdůraznit, že jak správní orgán, tak i soud vycházel ze skutečností zjištěných v řízení o udělení azylu přímo od samotné první stěžovatelky. Z obsahu správního spisu, konkrétně z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 27. 9. 2001 vyplývá, že stěžovatelka opustila spolu se svými nezletilými dcerami Ukrajinu dne 13. 9. 2001 se záměrem usadit se v České republice, která je pro ni cílovým státem; chtěla by zde pracovat a navštěvovat rekvalifikační kurzy. V České republice pobývala jeden měsíc v roce 1995, šest měsíců v roce 1996 a jeden rok v roce 1998 spolu s manželem. V domovské vlasti nikdy proti ní a ani v současnosti není vedeno trestní stíhání. Jako důvod žádosti o udělení azylu uvedla ekonomickou a politickou nestabilitu země, skutečnost, že nemá na Ukrajině žádnou práci a nemůže uživit děti. Má tudíž strach o jejich budoucnost, protože „nemá možnost vydělat nějaké peníze, aby mohla zaplatit poplatky, potřebné nákupy, oblečení, normální jídlo apod.“. V protokolu o pohovoru k důvodům žádosti pak první stěžovatelka dne 5. 3. 2003 uvedla, že Ukrajinu opustila s dcerami proto, že její manžel B. L. již pobýval na území České republiky a chtěla, aby rodina žila spolu. Bez manžela na Ukrajině by s dětmi z ekonomických důvodů nepřežila, a proto se rozhodla odjet. Žádost podala také proto, aby si zlegalizovala pobyt na území České republiky. Znovu opakovala, že na Ukrajině nebyla zaměstnána, žila z peněz, které jí posílal manžel, jiné problémy než existenční na Ukrajině neměla. Pokud by byla nucena se s dětmi na Ukrajinu vrátit, neměly by za co žít a neměly by kde bydlet. Ráda by zůstala v České republice, kde starší dcera chodí do třetí třídy a mladší byla u zápisu. Jiné důvody do protokolu neuvedla.

K významu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jehož naplnění se stěžovatelka dovolává, je třeba uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li v nich skutkový materiál vůbec, nebo je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Krajský soud v Praze se zabýval konkrétními dopady právě uvedeného a neshledal, že by žalovaný nezjistil úplně skutkový stav věci, eventuelně, že skutková podstata byla

nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Nejvyšší správní soud se s tímto posouzením zcela ztotožňuje a v tomto směru odkazuje na podrobné, úplné a výstižné odůvodnění napadeného rozsudku, v němž jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, ta jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Po důkladném posouzení závěrů Krajského soudu v Praze Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutkový stav má oporu ve spisech a není s nimi v rozporu.

V této souvislosti je nutno znovu zopakovat ustanovení § 12 zákona o azylu, podle něhož soud udělí azyl cizinci, jestliže je v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož má občanství. Jak již zdůraznil Krajský soud v Praze rozhodujícím pro prosazení žádosti o udělení azylu je tedy otázka pronásledování ze strany státní moci, eventuelně strach z takového pronásledování. Krajský soud vysvětlil, že pronásledováním se pro účely zákona o azylu míní ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Pronásledováním není ani případný masový výskyt určitých negativních, na Ukrajině zejména ekonomických jevů, za předpokladu, že nejde o součást státní politiky. V projednávané věci bylo bezpečně zjištěno, že stěžovatelka v průběhu správního řízení neuváděla žádný z důvodů v citovaném ustanovení § 12 zákona o azylu a žádný takový důvod ani v řízení zjištěn nebyl. Pokud kromě ekonomických důvodů podání své žádosti poukázala zcela obecně na politickou nestabilitu v zemi původu, nelze z toho ještě dovozovat, že tvrdila některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tj. pronásledování ve smyslu tohoto zákona, eventuelně obavu z takového pronásledování. Navíc nutno konstatovat, že ekonomické potíže, eventuelně politická nestabilita, o níž se stěžovatelky zmiňovaly, jsou (byly) na Ukrajině problémem celospolečenským, který má původ ve špatné hospodářské situaci země. Se žalovaným je třeba souhlasit v tom, že tvrzení stěžovatelky, že jí bylo vyhrožováno pracovníky státních institucí v souvislosti s podnikatelskou činností jejího manžela, byly uplatněny až po skončení správního řízení a z logických důvodů tudíž k těmto tvrzením přihlédnout nemohl. Krajský soud v Praze se s touto otázkou náležitě vypořádal, když připomněl, že žalobkyně měla možnost tyto skutečnosti uvést v průběhu správního řízení, přičemž pokud tak neučinila, nemohla posléze podkládat správnímu orgánu, že ji nehodnotil.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že řízení před správním orgánem nebylo zatíženo vadou spočívající v okolnostech, na něž pamatuje § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a že Krajský soud v Praze měl pro tuto vadu napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit.

Pokud jde o námitku stěžovatelek ve vztahu k výroku o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, nutno zdůraznit, že tento důvod azylu je třeba vnímat jako výjimečný a zároveň subsidiární, tzn., že připadá v úvahu tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgán a poté i soud měl dostatečné množství podkladů pro úvahu ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem. K tomu nutno dodat, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž zjištění je předpokladem pro udělení této formy azylu, nejsou v zákoně o azylu definovány. Snaha o legalizaci pobytu na území České

republiky a nepříznivé ekonomické a sociální poměry v zemi původu jsou sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohly být vnímány jako výjimečný důvod pro tohoto druhu azylu. V této souvislosti nutno poukázat na to, že právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, podle něhož se mohly stěžovatelky pokusit svou situaci řešit. Nejvyšší správní soud tedy neshledal pochybení v postupu Krajského soudu v Praze, jehož právní závěry ve vtahu k výroku rozhodnutí podle § 14 zákona o azylu pokládá za odpovídající platné právní úpravě. Totéž pak konstatuje též k oprávněnosti výroku o zjištění neexistence překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný správní orgán ani krajský soud ani v této části rozhodování zákon neporušily a Nejvyšší správní soud proto pro úplnost odkazuje rovněž na závěry zaujaté krajským soudem. Ani v těchto částech řízení nebylo shledáno, že by řízení před správním orgánem trpělo vadou, pro kterou měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl přednostně a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť žalovaný žádné náklady neuplatňoval a stěžovatelky neměly s kasační stížností úspěch.

Odměna zástupci stěžovatelek advokátu JUDr. Petru Zikmundovi, se sídlem v Mělníku, Macharova 376, který byl stěžovatelkám k jejich žádosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Praze, byla stanovena za dva úkony po 1000 Kč [příprava a převzetí zastoupení - § 9 odst. 1 písm. b), písemné podání soudu ze dne 7. 6. 2004 ve věci samé - § 9 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve spojení s ustanovením § 9 odst. 1 písem. f) této vyhlášky] a paušální částka 2 x 75 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), celkem tedy 2150 Kč. Uvedená částka bude zástupci stěžovatelek vyplacena do 30-ti dnů od právní moci usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. 2. 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu